

EARTHE

Aktivnost 2

Digitalni alat za inovativni razvoj metodologije i nastavnog plana

Modul 2- Unapređenje komunikacije

Metoda 3 – Aktivno slušanje

Aktivnosti

Modul 2 – Unapređenje komunikacije

Aktivnost 1 – Štafeta u parafraziranju

Metoda: Aktivno slušanje

Ciljna grupa:

Uzrast: 20–60 godina

Pol: mešoviti

Nivo obrazovanja: srednje i više

Status: zaposleni, nezaposleni ili traže posao

Ranjive grupe: pogodno za učesnike sa jezičkim barijerama (npr. migranti) ili niskim samopouzdanjem u komunikaciji

Ova aktivnost je osmišljena za učesnike kojima je potrebno da vežbaju pažljivo slušanje i pokazivanje razumevanja za druge. Parafraziranjem, učesnici jačaju pažnju, pamćenje i empatiju — veštine ključne za saradnju na poslu, rešavanje konflikata i intervjuje.

Ishodi učenja:

Po završetku aktivnosti, učesnici će moći da:

- Pažljivo slušaju i zabeleže ključne tačke poruke
- Parafraziraju ili precizno prenesu informacije sopstvenim rečima
- Jačaju koncentraciju, pamćenje i interpersonalnu komunikaciju
- Pokazuju razumevanje i poštovanje u razgovorima

Trajanje: 45–50 minuta

Materijali i resursi:

- Pripremljene kartice sa kratkim porukama, pričama ili scenarijima (1–2 rečenice)
- Tajmer ili štoperica
- Flipchart/bela tabla za grupne beleške
- Prostor sa stolicama u krugu ili nizu

Opis aktivnosti:

Štafeta u parafraziranju pomaže učesnicima da vežbaju aktivno slušanje tako što prenose poruke niz lanac slušalaca. Svaki učesnik pažljivo sluša, parafrazira poruku za sledeću osobu i posmatra kako se poruke menjaju (ili ostaju tačne). Vežba naglašava značaj slušanja radi razumevanja, a ne samo radi reči, i pokazuje kako nesporazumi nastaju kada pažnja izostane.

Detaljni koraci implementacije:

EARTHE

Uvod:

Facilitator uvodi koncept aktivnog slušanja i parafraziranja, naglašavajući da cilj nije pamćenje napamet, već prenošenje značenja sopstvenim rečima. Brza aktivnost za zagrevanje može da obuhvati ponavljanje jednostavne rečenice radi vežbanja tačnosti.

Glavna aktivnost:

1. Učesnici sede u nizu ili krugu. Facilitator šapuće ili čita kratku poruku (npr. „Menadžer je zatražio od tima da završi projekat do petka, ali jedan član je imao ideju kako da ga unapredi“).
2. Prvi učesnik parafrazira poruku drugom, koji je dalje prenosi trećem, i tako dalje do poslednje osobe.
3. Poslednji učesnik izgovara poruku naglas. Facilitator i grupa upoređuju sa originalom, diskutuju o razlikama i kako se značenje promenilo.
4. Odigrava se nekoliko rundi sa novim porukama. Poruke mogu da budu složenije ili da uključe emocionalne elemente (npr. ton, hitnost).

Zaključak i refleksija:

Grupna diskusija istražuje:

- Koje strategije su pomogle da slušate i parafrazirate efektivno?
- Šta je izazvalo nesporazume?
- Kako parafraziranje može da poboljša stvarne razgovore na poslu ili intervjuima?

Učesnici beleže jednu veštinu koju će primeniti u svakodnevnom životu.

Metod procene:

- Posmatranje koliko tačno učesnici parafraziraju poruke
- Grupna refleksija za identifikaciju izazova i strategija slušanja
- Opcionalna brza samoprocena: „Obično slušam za... reči / značenje / osećanja“

Saveti za prilagođavanje:

- Za grupe koje su manje pismene, koristiti slikovne kartice (opisati sliku i parafrazirati)
- Za onlajn nastavu, koristiti virtuelne sobe sa kratkim porukama u čatu
- Za naprednije učesnike, koristiti duže priče ili apstraktne koncepte
- Za grupe sa više jezika, dozvoliti parafraziranje jednostavnim rečenicama ili gestovima

Aktivnost 2 – Odjek i dopuna

Metoda: Aktivno slušanje

Ciljna grupa:

Uzrast: 20–60 godina

Pol: mešoviti

Nivo obrazovanja: srednje i više

Status: zaposleni, nezaposleni ili traže posao

Ranjive grupe: pogodno za učesnike sa jezičkim barijerama (npr. migranti) ili niskim samopouzdanjem u komunikaciji

Opis aktivnosti:

Ova aktivnost fokusira se na pažljivo slušanje, ponavljanje onoga što se čulo i dodavanje nove informacije. Vežba pomaže učesnicima da obrate pažnju, potvrde razumevanje i konstruktivno doprinose razgovoru — veštine ključne za timski rad, korisničku podršku i intervju.

Ishodi učenja:

Po završetku aktivnosti, učesnici će moći da:

- Vežbaju pažljivo slušanje ponavljanjem rečenice partnera (eho)
- Pokazuju razumevanje kroz tačno ponavljanje i poštovanje
- Proširuju ideje drugih za konstruktivniji dijalog
- Primene aktivno slušanje u profesionalnom i društvenom kontekstu

Trajanje: 40–45 minuta

Materijali i resursi:

- Kartice sa početnim rečenicama za razgovor
- Tajmer ili štoperica
- Stolice u parovima ili malim grupama

Opis aktivnosti:

U aktivnosti „Odjek i dopuna“, učesnici slušaju partnera, ponavljaju njegovu rečenicu i dodaju svoju povezanu ideju. Vežba jača pažnju, pamćenje i komunikaciju u kojoj se sagovorniku ukazuje poštovanje, pokazujući kako razgovori mogu da se razvijaju kroz saradnju.

Detaljni koraci u implementaciji:

Uvod:

Facilitator objašnjava značaj ponavljanja kako bismo potvrdili da smo razumeli dovoljno da bismo i dopunili kako bi dodatno obogatili razgovor. Kratka demonstracija sa jednim volonterom.

Glavna aktivnost:

- Učesnici formiraju parove. Partner A bira karticu (npr. „Uživam da učim nove veštine jer...“)
- Partner B pažljivo sluša, ponavlja (eho) i dodaje novu ideju (dodavanje)
  - Primer:
    - A: „Uživam da učim nove veštine jer me čini sigurnijim.“
    - B: „Uživite da učite nove veštine jer vas čini sigurnijim, i mislim da nam takođe pomaže da se lakše prilagodimo novim izazovima.“
- Zatim se uloge menjaju.
- Nakon 2–3 runde, parovi se spajaju u male grupe za više varijacija.
- Facilitator nadgleda veštine slušanja i podstiče jasne odgovore pune poštovanja.

Zaključak i refleksija:

Grupna diskusija istražuje:

- Kako vam je eho pomogao da se fokusirate na reči partnera?
- Da li je bilo teško proširiti ideju bez promene originalnog značenja?
- Kako bi ova veština mogla biti korisna u intervjuima, korisničkoj podršci ili timskom radu?

Metod procene:

- Posmatranje tačnosti ponavljanja rečenica partnera
- Povratne informacije od vršnjaka u parovima/grupama
- Brza refleksija: „Jedna stvar koju sam danas naučio o slušanju je...“

Saveti za prilagođavanje:

- Za one manje pismene, facilitator može da čita kartice naglas
- Za onlajn sesije: koristiti virtuelne sobe sa pitanjima u čatu
- Za naprednije polaznike: proširenja sa primerima, dokazima ili rešenjima
- Za one stidljive: početi sa kraćim rečenicama i postepeno uvoditi duže

Aktivnost 3 – Lestvica slušanja

Metoda: Aktivno slušanje

Ciljna grupa:

Uzrast: 20–60 godina

Pol: mešoviti

Nivo obrazovanja: srednje i više

Status: zaposleni, nezaposleni ili traže posao

Ranjive grupe: pogodno za učesnike sa jezičkim barijerama (npr. migranti) ili niskim samopouzdanjem u komunikaciji

Opis aktivnosti:

Ova aktivnost pomaže učesnicima da vežbaju progresivne nivoe slušanja, od osnovnog do dubljeg razumevanja. Prateći „lestvicu slušanja“, učesnici razmišljaju o svojim navikama i poboljšavaju sposobnost slušanja sa empatijom i jasnoćom.

Ishodi učenja:

Po završetku aktivnosti, učesnici će moći da:

- Prepoznaju različite nivoe slušanja (slušanje, pažljivo slušanje, empatično slušanje)
- Vežbaju aktivno slušanje kroz strukturirane situacije igranja uloga
- Daju i primaju povratne informacije o veštinama slušanja
- Prepoznaju kako dublje slušanje poboljšava poverenje i komunikaciju

Trajanje: 45–60 minuta

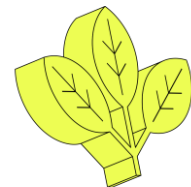
Materijali i resursi:

- Kartice sa kratkim situacijama
- Podnesak ili flipčart sa prikazom „lestvice slušanja“
- Stolice za parove i grupni rad

Opis aktivnosti:

Učesnici igraju uloge razgovarajući tako da nivo slušanja raste. Lestvice slušanja pomažu da učesnici primećuju razliku između površnog i temeljnog slušanja i kako svaki nivo utiče na osećaje govornika i ishod.

Detaljni koraci u implementaciji:

EARTHE

Uvod:

Facilitator uvodi lestvicu slušanja (npr. Nivo 1: ignorisanje, Nivo 2: pretvaranje da se sluša, Nivo 3: pažljivo slušanje, Nivo 4: aktivno/empatično slušanje). Kratka diskusija o osećaju kada neko ne sluša uopšte vs. kada sluša pažljivo.

Glavna aktivnost:

Polaznici rade u parovima. Svaki par dobija karticu sa scenarijem (npr. „Pričaš kolegi o stresnom danu“).

- Runda 1: Slušalac vežba samo površno slušanje (skretanje pogleda, kratki odgovori). Govornik deli sa ostalima kako se zbog toga osećao.
- Runda 2: Slušalac vežba pažljivo slušanje (kontakt očima, klimanje glavom, parafraziranje). Govornik razmišlja o uočenoj razlici.
- Runda 3: Slušalac vežba empatično slušanje (postavljanje dodatnih pitanja, pokazivanje brige, potvrđivanje osećanja).
- Parovi razgovaraju o pitanjima: „Kako se govornik osećao na svakom nivou? Šta se promenilo u komunikaciji?“

Volonteri demonstriraju vežbu pred celom grupom, prikazujući razlike između nivoa

Zaključak i refleksija:

Facilitator pita:

- „Koji nivo slušanja najčešće koristite u svakodnevnom životu?“
- „Šta možete uraditi da praktikujete dublje slušanje?“

Učesnici beleže jednu konkretnu akciju koju će primeniti u sledećem razgovoru.

Metod procene:

- Povratna informacija od vršnjaka o veštinama slušanja
- Grupna refleksija o emocionalnom uticaju svakog nivoa
- Posmatranje facilitatora: govor tela, parafraziranje i postavljanje pitanja

Saveti za prilagođavanje:

- Za stidljive: uloge u malim grupama
- Za onlajn sesije: virtuelne sobe sa jednim facilitatorom koji posmatra
- Za manje pismene: fokus na usmenu refleksiju, ne na pisane beleške